

3) Створення структури при одному з міністерств, яка буде займатися оцінкою і визначенням преференційних підприємств.

Література:

1. Дикань В. Концепція інноваційного розвитку економіки України / В. Дикань // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2015. - № 52. – С. 9-20.
2. Соляникова Г., Курінна І. Г. Інноваційний розвиток підприємств України. – Економіка і менеджмент 2017: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку. Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 23–24 бер. 2017 р.). – Т.3. – С. 84-86. [Електронний ресурс]: http://www.confcontact.com/2017-ekonomika-i-menedzhment/2_solyannikova.htm
3. Стратегія інноваційного розвитку України на період до 2030 року. Проект розпорядження Кабінету Міністрів України. [Електронний ресурс]: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2018/10/22/innovatsiyogo-rozvitku-ukraini.pdf>
4. The Israel Innovation Authority [Електронний ресурс]: <https://innovationisrael.org.il/en/contentpage/israel-innovation-authority>
5. World Economic Forum's 2016-2017 Global Competitiveness Report [Електронний ресурс]: http://www3.weforum.org/docs/GCR2016-2017/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2016-2017_FINAL.pdf

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА В ЯКОСТІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

*О.Г. Ільченко
Київ, Україна*

Якість освіти в узагальненому визначенні – це комплекс характеристик компетенцій і професійної свідомості, що відображають здатність фахівця здійснювати професійну діяльність відповідно до вимог сучасного етапу розвитку економіки, на певному рівні ефективності і професійного успіху, з розумінням соціальної відповідальності за результати професійної діяльності [1].

Розуміння якості освіти включає не тільки наявність професійних знань, але характер і рівень освіти в цілому. Результат освіти – це в кінцевому підсумку усвідомлення професії і соціальної відповідальності.

Проблема якості освіти проявляється в протиріччі між сучасними потребами виробництва, економіки і суспільства і системою освіти, яка не завжди і не в усьому відповідає цим потребам, оскільки якість освіти не дозволяє ставити і вирішувати ті цілі розвитку, яких потребує сучасне суспільство.

Необхідне загальне усвідомлення важливості якості освіти, встановлення причин її зниження або уповільненого зростання, формування системи управління якістю в комплексі всіх її параметрів змісту – освіти як комплексу знань, практичних навичок, установок, психологічної готовності до певних видів і ролей практичної діяльності. Зміст освіти в певній мірі формує особистість людини і визначає ефективність її подальшої роботи. Він може бути ширшим чи вужчим, абстрактним або конкретним, цілісним або безсистемним, індивідуалізованим або шаблонним. У всіх своїх характеристиках зміст освіти відображає його якість. А критерієм якості є рівень науки і техніки, потреби економіки, прогнози розвитку, перспективи майбутнього суспільства. Необхідно врахувати прогнози еліти планети – Римського клубу, висловлені в ювілейній доповіді 2018 «Соме Он!». Головним в Освіті ХХІ ст. проголошено цілісний світогляд кожної особистості і суспільства в цілому [2], і це має бути відображено в критеріях якості освіти.

Важливою складовою навчального середовища є зміст освіти. Він розглядається як навчальне середовище, здатне викликати особистісний освітній рух учня і його внутрішнє зростання, і поділяється на середовище зовнішнє і внутрішнє, тобто створюване учнем при взаємодії із зовнішнім навчальним середовищем. Зовнішній і внутрішній зміст освіти не співпадають. Діагностиці й оцінюванню підлягає не повнота

засвоєння учнем зовнішнього змісту, а збільшення його внутрішнього змісту освіти впродовж визначеного навчального періоду.

Вищенаведені концепції змісту освіти розрізняються за багатьма параметрами, але найяскравіше розбіжності між ними виявляються у відповіді на запитання: чи належить до змісту освіти навчальний процес пізнання, тобто чи наділяється учень образом світу? Якщо не належить, то й зміст освіти є відчуженим від учнів матеріалом, що «передається» їм за допомогою «викладача», примусовим заповненням свідомості учня тисячами основних понять, умінь, навичок. У цьому разі говорять, що освіту можна «дати» або «одержати» [3].

Якщо ж навчальний процес входить у зміст освіти як формування образу світу, то виникає кілька інших запитань: що таке діяльнісний зміст освіти та яким повинне бути співвідношення діяльнісних та інформаційних компонентів змісту освіти?

Кількість запитань, що виникають при аналізі взаємозв'язків діяльності і змісту освіти, може бути збільшена на всіх рівнях дидактичної системи, починаючи від змісту і цілей навчання і завершуючи системою самоусвідомлення і самооцінки його результатів. Найосновнішим, на нашу думку, є запитання: чи спрямований зміст освіти на формування в учня образу світу, образу «я», образу себе у світі? Яким має бути зміст освіти, щоб під час засвоєння його формувалася цілісність «людина – світ»? Це буде залежати від того, як представлений зміст освіти для засвоєння його молодими поколіннями.

Структура внутрішнього змісту освіти та його елементів не збігається зі структурою і рівнями зовнішнього змісту. Наприклад, учень може ранжувати свої знання за власною ієрархією (теоретичні і практичні знання, головні і другорядні, предметні і метапредметні тощо). У цій своєрідності відображається результат його індивідуальної освітньої траєкторії [3].

Для формування цілісного світогляду необхідна відповідна матеріальна база, зокрема, кабінет цілісного світогляду, зелений клас або куточок мислення в довкіллі, заповідник на задвірках та ін. Кабінет цілісного світогляду розробляється і апробується в Полтавському ОППО та деяких експериментальних школах (Полтава, Кременчук, Дніпровська ЗОШ Верхньодніпровського району).

Література:

1. Коротков Э.М. Управление качеством образования: учебное пособие для вузов / Э.М. Коротков. – 2-е изд. – М.: Академический Проект, 2007. – 320 с.
2. Римский клуб, юбилейный доклад. Вердикт: «Старый Мир обречен. Новый Мир неизбежен!» Weizsaecker, E., Wijkman, A. (Римский клуб <https://matveychev-oleg.livejournal.com/6653054.html>).
3. Методика навчання природознавства в старшій школі: методичний посібник / [К.Ж. Гуз, О.С. Гринюк, В.Р. Ільченко та ін.]. – К.: ТОВ «КОНВІ ПРІНТ», 2018. – 192 с.

ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРИ ВИВЧЕННІ БІОЛОГІЇ

*О.П. Казачанська, Л.П. Харченко
Харків, Україна*

Пріоритетним напрямком розвитку сучасної вітчизняної та світової освіти є перенесення акцентів зі знань і вмінь на формування в учнів системи компетентностей. Державні документи, що стосуються галузі освіти, – Закон України «Про загальну середню освіту», Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті, Програма «Здоров'я нації», Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти визначають серед інших пріоритетних напрямків розвитку формування здоров'язбережувального освітнього середовища та основ здорового способу життя через освіту.

Реалізація ідеї здоров'язбережувальної діяльності полягає у створенні освітнього середовища, метою якого є формування і розвиток у школярів важливої компетентності